

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 26 stycznia 2024 r.
(OR. en)

5836/24

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2024/0016(CNS)

RECH 32
COMPET 84
IND 44
TELECOM 29

WNIOSEK

Od:	Sekretarz generalna Komisji Europejskiej (podpisała dyrektor Martine DEPREZ)
Data otrzymania:	25 stycznia 2024 r.
Do:	Thérèse BLANCHET, sekretarz generalna Rady Unii Europejskiej
Nr dok. Kom.:	COM(2024) 29 final
Dotyczy:	Wniosek - ROZPORZĄDZENIE RADY zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1173 w odniesieniu do inicjatywy EuroHPC dla przedsiębiorstw typu start-up w celu wzmocnienia wiodącej pozycji Europy w dziedzinie godnej zaufania sztucznej inteligencji

Delegacje otrzymują w załączeniu dokument COM(2024) 29 final.

Załącznik: COM(2024) 29 final

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 24.1.2024 r.
COM(2024) 29 final

2024/0016 (CNS)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1173 w odniesieniu do inicjatywy EuroHPC dla przedsiębiorstw typu start-up w celu wzmocnienia wiodącej pozycji Europy w dziedzinie godnej zaufania sztucznej inteligencji

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

• Przyczyny i cele wniosku

Rozporządzenie Rady (UE) 2021/1173¹ uchylające rozporządzenie Rady (UE) 2018/1488², ustanawia Wspólne Przedsięwzięcie w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali, a także jego misję i cele. Misją Wspólnego Przedsięwzięcia jest opracowanie, uruchomienie, rozszerzanie i utrzymywanie w Unii przodującego w skali światowej, sfederowanego, bezpiecznego i hiperpołączonego ekosystemu infrastruktury danych i usług w zakresie obliczeń superkomputerowych i obliczeń kwantowych; wspieranie rozwoju i absorpcji zorientowanych na popyt i potrzeby użytkowników innowacyjnych i konkurencyjnych systemów obliczeń superkomputerowych w oparciu o łańcuch dostaw zapewniający dostępność komponentów, technologii i wiedzy, ograniczający ryzyko zakłóceń oraz zapewniający rozwijanie szerokiej gamy zastosowań zoptymalizowanych pod kątem tych systemów; a także szersze wykorzystywanie tej infrastruktury obliczeń superkomputerowych, tak by stosowała ją duża liczba użytkowników z sektora publicznego i prywatnego, oraz wspieranie dwójakiej transformacji (ekologicznej i cyfrowej) i rozwoju kluczowych umiejętności na potrzeby europejskiej nauki i europejskiego przemysłu.

W orędziu o stanie Unii z 2023 r.³ przewodnicząca Komisji Ursula von der Leyen zapowiedziała nową inicjatywę mającą na celu udostępnienie unijnych zdolności w zakresie obliczeń superkomputerowych innowacyjnym europejskim przedsiębiorstwom typu start-up, aby mogły trenować swoje modele godnej zaufania AI. Modele te wymagają znacznych ilości mocy obliczeniowej, aby trenować i dopracować najbardziej zaawansowane systemy sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia w celu uwolnienia pełnego potencjału AI, który to wymóg można spełnić jedynie za pomocą obliczeń superkomputerowych.

Biorąc pod uwagę, że największe zdolności Unii w zakresie obliczeń superkomputerowych światowej klasy są zlokalizowane w obiektach Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (EuroHPC) („Wspólne Przedsięwzięcie”), to właśnie te obiekty będą musiały zostać udostępnione, aby inicjatywa ta stała się rzeczywistością. W związku z tym proponuje się wprowadzenie kolejnego celu dla Wspólnego Przedsięwzięcia, który obejmie wkład superkomputerów w tę nową unijną inicjatywę w zakresie AI.

Ten nowy cel pozwoli Wspólnemu Przedsięwzięciu na wspieranie dalszego rozwoju wysoce konkurencyjnego i innowacyjnego ekosystemu przedsiębiorstw typu start-up i badań nad sztuczną inteligencją w Europie, z uwzględnieniem rozwoju i upowszechniania europejskiego rozwiązania w zakresie AI, poprzez eksploatację fabryk sztucznej inteligencji. Będzie to polegać na wdrażaniu i eksploatacji superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji zlokalizowanych w tym samym miejscu co duże ośrodki przetwarzania danych lub połączonych z nimi za pośrednictwem bardzo szybkich sieci, co zwiększy wydajność tych superkomputerów dzięki regularnemu zwiększaniu ich zdolności w zakresie sztucznej inteligencji; oraz świadczeniu specjalnych usług w zakresie obliczeń superkomputerowych

¹ Rozporządzenie Rady (UE) 2021/1173 z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1488 (Dz.U. L 256 z 19.7.2021, s. 3).

² Rozporządzenie Rady (UE) 2018/1488 z dnia 28 września 2018 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Dz.U. L 252 z 8.10.2018, s. 1).

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426

ukierunkowanych na AI w celu wsparcia ekosystemu przedsiębiorstw typu start-up, badań i innowacji w dziedzinie AI na potrzeby trenowania i rozwoju wiarygodnych i etycznych modeli i systemów sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia na dużą skalę, a także społeczności użytkowników AI do celów opracowywania, walidacji i obsługi pojawiających się zastosowań AI, w szczególności w obszarach zdrowia i opieki, zmiany klimatu, robotyki oraz kierowania pojazdami podłączonymi do internetu i zautomatyzowanymi. Będzie również wspierać pulę rozwoju talentów w celu zapewnienia odpowiednim zainteresowanym stronom w zakresie AI zaawansowanych działań w zakresie zaawansowanego kształcenia, szkolenia, podnoszenia kwalifikacji i przekwalifikowania. Fabryki sztucznej inteligencji będą tworzyć efekty synergii na szczeblu UE i współpracować oraz łączyć się z innymi odpowiednimi unijnymi inicjatywami w dziedzinie AI, takimi jak platforma „Sztuczna inteligencja na żądanie”, ośrodki testowo-doświadczalne w dziedzinie AI, centra kompetencji EuroHPC, centra doskonałości EuroHPC oraz wszelkie inne powstające europejskie inicjatywy w dziedzinie AI. Zmiany te umożliwią Wspólnemu Przedsięwzięciu oferowanie dostosowanej do potrzeb mocy obliczeniowej i usług obliczeniowych w celu wspierania szkolenia i rozwoju w zakresie AI na dużą skalę oraz jej wykorzystania w Unii, czego w obecnym rozporządzeniu wyraźnie nie przewidziano.

- **Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki**

Celem niniejszego wniosku jest rozszerzenie zakresu rozporządzenia Rady (UE) 2021/1173 z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali i uchylającego rozporządzenie (UE) 2018/1488, aby umożliwić Unii reagowanie na najnowsze osiągnięcia technologiczne i strategiczne imperatywy, np. rozwój oprogramowania i infrastruktury AI, oraz na potrzebę otwarcia technologii obliczeń superkomputerowych dla przedsiębiorstw typu start-up.

- **Spójność z innymi politykami Unii**

Niniejszy wniosek jest w pełni zgodny z innymi politykami Unii, zwłaszcza z politykami uchwalonymi w ramach priorytetu Komisji „Europa na miarę ery cyfrowej”.

2. PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ

- **Podstawa prawna**

Podstawę prawną zmienionego rozporządzenia, którego dotyczy wniosek, stanowi art. 187 oraz art. 188 akapit pierwszy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

- **Pomocniczość**

Zasada pomocniczości ma zastosowanie, o ile wniosek nie wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji Unii.

Rozporządzenie Rady (UE) 2021/1173 jest zgodne z zasadą pomocniczości, ponieważ jego cele, a mianowicie wzmocnienie zdolności w zakresie badań naukowych i innowacji, nabywanie superkomputerów i komputerów kwantowych oraz dostęp do infrastruktury obliczeń wielkiej skali, obliczeń kwantowych i infrastruktury danych w całej Unii za pośrednictwem Wspólnego Przedsięwzięcia, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na unikanie zbędnego powielania działań, zachowanie masy krytycznej i zapewnienie optymalnego wykorzystania finansowania publicznego możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie UE.

Wzrostowi znaczenia HPC dla nauki, sektora publicznego oraz sektora prywatnego w ostatnich latach towarzyszył gwałtowny wzrost poziomu inwestycji wymaganych dla

zachowania konkurencyjności na poziomie ogólnoświatowym. Trudności te pogłębia niedawny gwałtowny wzrost kosztów akceleratorów niezbędny do utrzymania konkurencyjności na poziomie ogólnoświatowym w zakresie opracowywania i trenowania dużych modeli sztucznej inteligencji. Doprowadziło to do powszechnego uznania, że zapewnienie wspólnej infrastruktury i wspólne wykorzystanie istniejących zdolności przyniosłoby korzyści europejskiej społeczności zajmującej się sztuczną inteligencją we wszystkich państwach członkowskich. Dotyczy to również państw członkowskich, które mogą mieć problemy ze stworzeniem niezależnej krajowej infrastruktury HPC, one również mogłyby bowiem wносить wartościowy wkład w tworzenie sfederowanego i połączonego potencjału HPC na szczeblu unijnym i korzystać z niego.

Proponowana zmiana umożliwi Wspólnemu Przedsięwzięciu udostępnienie zdolności w zakresie obliczeń superkomputerowych innowacyjnym europejskim przedsiębiorstwom typu start-up, aby wspierać rozwój, testowanie i walidację rozwiązań w zakresie AI, umożliwić szkolenie na dużą skalę i rozwój wiarygodnych i etycznych modeli i systemów AI ogólnego przeznaczenia, a tym samym wzmocnić konkurencyjność Europy i bazę przemysłową w dziedzinie AI. Jedynie wspólne działania tego rodzaju na szczeblu Unii mogą zwiększyć bezpieczeństwo gospodarcze i suwerenność technologiczną Unii oraz wykorzystać jej narzędzia i uprawnienia regulacyjne do kształtowania globalnych zasad i norm w dziedzinie sztucznej inteligencji, a jednocześnie znacząco przyczynić się do wykorzystania sztucznej inteligencji w europejskim przemyśle, badaniach naukowych i usługach publicznych.

- **Proporcjonalność**

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej, gdyż zawiera skuteczne ramy współpracy, odpowiednie do wszystkich obszarów interwencji tej inicjatywy, nie wykracza poza to, co jest niezbędne do rozwiązania wskazanych problemów, i jest proporcjonalny w stosunku do celów.

- **Wybór instrumentu**

Stworzenie i funkcjonowanie Wspólnego Przedsięwzięcia, w którym uczestniczy Unia, wymaga rozporządzenia Rady, do którego obecnie proponuje się zmiany.

3. WYNIKI OCEN EX POST, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

Nie dotyczy. Jest to zmiana obowiązującego rozporządzenia, w związku z czym nie przeprowadzono oceny *ex post*, konsultacji z zainteresowanymi stronami ani oceny skutków.

4. WPLYW NA BUDŻET

Nie będą potrzebne żadne dodatkowe zasoby z budżetu UE, ale proponowane środki dotyczą przesunięcia zasobów dostępnych w ramach Wspólnego Przedsięwzięcia.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

- Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Zmiana rozporządzenia zwiększa jego zakres, aby wprowadzić dodatkowy cel do obecnych sześciu celów Wspólnego Przedsięwzięcia: rozwój i eksploatacja fabryk sztucznej inteligencji

w celu wsparcia dalszego rozwoju wysoce konkurencyjnego i innowacyjnego ekosystemu AI w Unii. **Włączenie tego celu służy ujęciu wyjątkowych względów i wymogów związanych z wdrażaniem i eksploatacją systemów obliczeniowych wymaganych do opracowywania, trenowania i eksploatacji wielkoskalowych modeli AI. Należy wyjaśnić, że poprawka wprowadza jedną zmianę: włączenie fabryk sztucznej inteligencji do zakresu rozporządzenia.**

Jest to reakcja na istotne zmiany technologiczne i regulacyjne w dziedzinie AI, które miały miejsce od czasu wejścia w życie pierwotnego rozporządzenia w 2021 r.

Zmiana nie wpływa na obowiązki państw członkowskich uczestniczących we Wspólnym Przedsięwzięciu, w zakresie przestrzegania zasad pomocy państwa. Rozporządzenie Rady (UE) 2021/1173 zawiera już przepisy w tym zakresie: określa w motywie 59, że wszelkie finansowanie w ramach programów unijnych powinno być zgodne z zasadami w zakresie pomocy państwa, aby zapewnić skuteczność wydatków publicznych i zapobiec zakłóceniom na rynku; a także określa w art. 7, że wkłady państw członkowskich na rzecz beneficjentów powinny pozostawać bez uszczerbku dla zasad pomocy państwa.

W świetle tych zmian nowy proponowany art. 2 pkt 3b zawiera definicję superkomputera przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji, a w pkt 3c tego artykułu przedstawiono definicję fabryki sztucznej inteligencji. W art. 2 pkt 9 wprowadza się zmiany w celu uwzględnienia superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji jako innej kategorii superkomputerów EuroHPC. W nowej lit. h) dodanej do art. 3 ust. 2 przedstawiono nowy cel Wspólnego Przedsięwzięcia polegający na utworzeniu i eksploatacji fabryk sztucznej inteligencji w ramach wsparcia dalszego rozwoju wysoce konkurencyjnego i innowacyjnego ekosystemu AI w Unii, natomiast w art. 4 ust. 1 dodano nową lit. h) określającą nowy ukierunkowany na AI filar działalności. W tym względzie zmienia się również art. 9 ust. 5 lit. g), art. 10 ust. 2 lit. l), art. 16 ust. 1 i art. 17 ust. 1.

Nowy art. 12a obejmuje przepisy dotyczące nabywania i własności superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji przez Wspólne Przedsięwzięcie. W art. 16 ust. 1b i 2b określono sposób wykorzystania tych superkomputerów oraz warunki dostępu do nich.

Art. 15 został dostosowany, aby zapewnić większą elastyczność w zakresie modernizacji istniejących superkomputerów EuroHPC, między innymi w celu zwiększenia ich zdolności w zakresie sztucznej inteligencji. Art. 15 pierwotnego rozporządzenia EuroHPC miał umożliwić terminową modernizację superkomputerów w celu zwiększenia ich zdolności lub wydłużenia okresu eksploatacji. Wyznaczono wyraźne limity, aby utrzymać priorytety inwestycji w nabywanie nowych superkomputerów. Okazało się jednak, że nie pozwoliły one na optymalne wykorzystanie istniejących superkomputerów EuroHPC w celu maksymalizacji zwrotu z inwestycji. Wdrożenie infrastruktury obliczeń superkomputerowych EuroHPC opóźniło się o około dwa lata z powodu kryzysu związanego z COVID-19, w szczególności z powodu niedoboru mikroprocesorów. Ponieważ superkomputery EuroHPC nie osiągnęły końca swojego okresu eksploatacji, znacznie bardziej opłacalne jest zwiększenie zdolności istniejących superkomputerów EuroHPC niż nabywanie nowych superkomputerów o wystarczającej mocy obliczeniowej.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE RADY

zmieniające rozporządzenie (UE) 2021/1173 w odniesieniu do inicjatywy EuroHPC dla przedsiębiorstw typu start-up w celu wzmocnienia wiodącej pozycji Europy w dziedzinie godnej zaufania sztucznej inteligencji

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 187 i art. 188 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego⁴,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁵,

stanowiąc zgodnie ze specjalną procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... ustanawiające zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji⁶ („akt w sprawie sztucznej inteligencji”) ma na celu poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego poprzez ustanowienie jednolitych ram prawnych, w szczególności dotyczących rozwoju, marketingu i wykorzystywania sztucznej inteligencji zgodnie z wartościami Unii.
- (2) Od 2021 r., kiedy przyjęto rozporządzenie Rady (UE) 2021/1173⁷, w dziedzinie sztucznej inteligencji (AI) odnotowano ogromny postęp techniczny i stała się ona wysoce strategiczną i sporną dziedziną na całym świecie. Unia odgrywa wiodącą rolę w staraniach na rzecz wspierania odpowiedzialnych innowacji w dziedzinie godnej zaufania sztucznej inteligencji przy jednoczesnym ustanawianiu zabezpieczeń i rozwijaniu skutecznego zarządzania.
- (3) 13 września 2023 r., w ramach kompleksowego podejścia na rzecz wspierania odpowiedzialnych innowacji w dziedzinie AI, Komisja ogłosiła nową inicjatywę strategiczną mającą na celu udostępnienie zdolności Unii w zakresie obliczeń wielkiej skali innowacyjnym europejskim przedsiębiorstwom typu start-up w dziedzinie godnej zaufania AI w celu trenowania ich modeli. Uzupełnia to prace nad stworzeniem zabezpieczeń AI na mocy rozporządzenia (UE) 2024/..., ustanawiającego struktury

⁴ Dz.U. C [...] z [...] s. [...].

⁵ Opinia [...], Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... ustanawiające zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji (akt w sprawie sztucznej inteligencji) i zmieniające niektóre akty ustawodawcze Unii (Dz.U. L ...).

⁷ Rozporządzenie Rady (UE) 2021/1173 z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie ustanowienia Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali i uchylające rozporządzenie (UE) 2018/1488 (Dz.U. L 256 z 19.7.2021, s. 3, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1173/oj>).

zarządzania i wspieraniem innowacji za pośrednictwem skoordynowanego planu w sprawie sztucznej inteligencji.

- (4) Biorąc pod uwagę, że największe zdolności Unii w zakresie obliczeń superkomputerowych światowej klasy znajdują się w obiektach Wspólnego Przedsięwzięcia w dziedzinie Europejskich Obliczeń Wielkiej Skali (Wspólne Przedsięwzięcie), to właśnie te obiekty będą musiały zostać udostępnione, aby inicjatywa Komisji stała się rzeczywistością. W związku z tym konieczne jest wprowadzenie kolejnego celu, oprócz obecnych sześciu, dla Wspólnego Przedsięwzięcia, który to cel obejmie wkład superkomputerów w nową unijną inicjatywę w zakresie AI.
- (5) Nowy cel umożliwiłby Wspólnemu Przedsięwzięciu prowadzenie działań w dziedzinach nabywania i eksploatacji superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji lub partycji superkomputerów, aby umożliwić szybkie uczenie się maszyn i trenowanie systemów sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia. Wspólne Przedsięwzięcie powinno również mieć możliwość stworzenia nowego trybu dostępu do swoich zasobów obliczeniowych dla przedsiębiorstw typu start-up zajmujących się AI i szerszej społeczności naukowej zajmujących się AI oraz opracowania specjalnych zastosowań AI zoptymalizowanych na potrzeby eksploatacji na jego superkomputerach. Zmiany te umożliwią Wspólnemu Przedsięwzięciu oferowanie dostosowanej do potrzeb mocy obliczeniowej i usług obliczeniowych w celu wspierania szkolenia i rozwoju w zakresie AI na dużą skalę oraz jej wykorzystania w Unii, co nie jest wykonalne w ramach obecnego rozporządzenia.
- (6) Aby dostosować datę rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia do daty rozpoczęcia stosowania przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/... ustanawiającego zharmonizowane przepisy dotyczące sztucznej inteligencji, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane bez zbędnej zwłoki.
- (7) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (UE) 2021/1173,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (UE) 2021/1173 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

- a) dodaje się pkt 3a i 3b w brzmieniu:

„3b) »superkomputer przeznaczony na potrzeby sztucznej inteligencji« oznacza superkomputer, który jest zaprojektowany głównie do celów trenowania wielkoskalowych modeli sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia i do celów nowych zastosowań sztucznej inteligencji;

3c) »fabryka sztucznej inteligencji« oznacza scentralizowany lub rozproszony podmiot zapewniający infrastrukturę usług obliczeń superkomputerowych sztucznej inteligencji, w skład którego wchodzi: superkomputer przeznaczony na potrzeby sztucznej inteligencji lub partycja superkomputera przeznaczona na potrzeby sztucznej inteligencji, powiązane centrum danych, specjalny dostęp i usługi obliczeń superkomputerowych ukierunkowane na sztuczną inteligencję oraz przyciąganie

i tworzenie puli talentów w celu zapewnienia kompetencji koniecznych do wykorzystywania superkomputerów na potrzeby sztucznej inteligencji;”;

b) pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) »superkomputer EuroHPC« oznacza każdy system obliczeniowy w całości posiadany przez Wspólne Przedsięwzięcie lub posiadany wspólnie z innymi państwami uczestniczącymi lub z konsorcjum partnerów prywatnych; który może być superkomputerem klasycznym (superkomputer wysokiej klasy, superkomputer klasy przemysłowej, superkomputer przeznaczony na potrzeby sztucznej inteligencji lub superkomputer średniej klasy), hybrydowym komputerem klasyczno-kwantowym, komputerem kwantowym lub symulatorem kwantowym;”;

2) w art. 3 ust. 2 dodaje się lit. h) w brzmieniu:

„h) rozwój i eksploatacja fabryk sztucznej inteligencji w celu wsparcia dalszego rozwoju wysoce konkurencyjnego i innowacyjnego ekosystemu sztucznej inteligencji w Unii.”;

3) w art. 4 ust. 1 dodaje się lit. h) w brzmieniu:

„h) filar dotyczący fabryk sztucznej inteligencji służący wiarygodnej i etycznej sztucznej inteligencji, obejmujący działania mające na celu zapewnienie ukierunkowanej na sztuczną inteligencję infrastruktury usług obliczeń superkomputerowych, której celem jest dalszy rozwój zdolności i umiejętności ekosystemu sztucznej inteligencji w zakresie innowacji; Obejmuje on następujące działania:

- (i) nabywanie i eksploatacja superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji, zlokalizowanych w tych samych miejscach co duże centra danych lub połączonych z centrami danych za pośrednictwem bardzo szybkich sieci;
- (ii) modernizacja istniejących superkomputerów EuroHPC poprzez dodanie zdolności w zakresie sztucznej inteligencji;
- (iii) zapewnienie dostępu do superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji lub superkomputerów EuroHPC zmodernizowanych na potrzeby sztucznej inteligencji, w tym rozszerzenie ich wykorzystania na dużą liczbę użytkowników publicznych i prywatnych, w tym przedsiębiorstwa typu start-up oraz małe i średnie przedsiębiorstwa;
- (iv) funkcjonowanie scentralizowanych lub rozproszonych centrów usług w zakresie obliczeń superkomputerowych w celu wsparcia przedsiębiorstw typu start-up oraz ekosystemu badań naukowych i innowacji w dziedzinie sztucznej inteligencji, zapewniających wsparcie w zakresie algorytmów, wsparcie dla dalszego rozwoju, szkolenia, testowania, oceny i walidacji modeli i systemów trenowania sztucznej inteligencji oraz wspieranie rozwoju powstających zastosowań sztucznej inteligencji na dużą skalę w strategicznych obszarach, takich jak zdrowie i opieka, zmiana klimatu, robotyka lub kierowanie pojazdami podłączonymi do internetu bądź zautomatyzowane kierowanie pojazdami.

- (v) eksploatacja przyjaznego superkomputerom zaplecza programistycznego, w tym na potrzeby wprowadzania obliczeń równoległych do zastosowań sztucznej inteligencji w celu optymalizacji wykorzystania zdolności w zakresie obliczeń superkomputerowych;
- (vi) świadczenie innych usług w zakresie obliczeń superkomputerowych wspierających sztuczną inteligencję;
- (vii) przyciąganie, tworzenie puli i szkolenie talentów w celu rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie wykorzystywania superkomputerów EuroHPC na potrzeby sztucznej inteligencji;
- (viii) współdziałanie z innymi fabrykami sztucznej inteligencji, udostępnianie ich usług w całej Europie oraz współpraca z centrami kompetencji i centrami doskonałości EuroHPC, a także z odpowiednimi inicjatywami Unii w zakresie sztucznej inteligencji, takimi jak centra przedsiębiorstw typu start-up zajmujących się sztuczną inteligencją, ekosystemy sztucznej inteligencji i danych, ośrodki testowo-doświadczalne w dziedzinie sztucznej inteligencji, europejska centralna platforma sztucznej inteligencji, centra innowacji cyfrowych ukierunkowanych na sztuczną inteligencję, związane ze sztuczną inteligencją Wspólnoty Wiedzy i Innowacji Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii, odpowiednie europejskie infrastruktury badawcze i inne powiązane inicjatywy.”;

4) w art. 9 ust. 5 dodaje się lit. g) w brzmieniu:

- „g) w przypadku superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji do jednostek przyjmujących zastosowanie mają następujące dodatkowe kryteria wyboru:
- (i) bliskość z ustanowionym ośrodkiem przetwarzania danych;
 - (ii) wizja, plany i zdolność jednostki przyjmującej do sprostania wyzwaniom związanym z ekosystemem przedsiębiorstw typu start-up i badań naukowych oraz innowacji w zakresie sztucznej inteligencji oraz społecznością użytkowników sztucznej inteligencji, a także zapewniania wspierającej scentralizowanej lub rozproszonej usługi obliczeń superkomputerowych ukierunkowanej na sztuczną inteligencję;
 - (iii) jakość i znaczenie doświadczenia i wiedzy fachowej dostępnych w planowanym zespole, który byłby odpowiedzialny za wspierające środowisko usług superkomputerowych ukierunkowanych na sztuczną inteligencję;
 - (iv) plany interakcji i współpracy z innymi fabrykami sztucznej inteligencji, centrami kompetencji EuroHPC i centrami doskonałości EuroHPC oraz z odpowiednimi działaniami w zakresie sztucznej inteligencji, takimi jak centra przedsiębiorstw typu start-up zajmujących się sztuczną inteligencją, ekosystemy sztucznej inteligencji i danych, ośrodki testowo-doświadczalne w dziedzinie AI, europejska centralna platforma sztucznej inteligencji, centra innowacji cyfrowych ukierunkowanych na sztuczną inteligencję i inne powiązane inicjatywy;
 - (v) istniejące zdolności i przyszłe plany jednostki przyjmującej w celu przyczynienia się do rozwoju puli talentów.”;

- 5) w art. 9 dodaje się ust. 6a w brzmieniu:
- „6a. W przypadku superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji, o których mowa w art. 12a, jednostka przyjmująca tworzy punkt kompleksowej obsługi dla przedsiębiorstw typu start-up i innych użytkowników w celu ułatwiania dostępu do swoich usług wsparcia.”;
- 6) art. 10 ust. 2 lit. l) otrzymuje brzmienie:
- „l) specjalne warunki mające zastosowanie w przypadku, gdy jednostka przyjmująca eksploatuje superkomputer EuroHPC do celów przemysłowych *lub superkomputer przeznaczony na potrzeby sztucznej inteligencji*.”;
- 7) dodaje się art. 12a w brzmieniu:
- „Artykuł 12a*
- Nabycie i własność superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji
1. Wspólne Przedsięwzięcie nabywa superkomputery przeznaczone na potrzeby sztucznej inteligencji i jest ich właścicielem.
 2. Wkład finansowy Unii, o którym mowa w art. 5 ust. 1, pokrywa maksymalnie 50 % kosztów nabycia plus maksymalnie 50 % kosztów eksploatacyjnych superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji.

Pozostała część całkowitego kosztu własności superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji jest pokrywana przez państwo uczestniczące, w którym jednostka przyjmująca ma siedzibę, lub przez państwa uczestniczące należące do konsorcjum przyjmującego i ewentualnie uzupełniana wkładami, o których mowa w art. 6.
 3. Wybór dostawcy superkomputera przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji odbywa się na podstawie dostosowanych do popytu specyfikacji istotnych warunków zamówienia, uwzględnia wymagania użytkowników i ogólne specyfikacje systemu przedstawione przez wybraną jednostkę przyjmującą we wniosku o zaproszenie do wyrażenia zainteresowania. Przy wyborze uwzględnia się również kwestię bezpieczeństwa łańcucha dostaw.
 4. Wspólne Przedsięwzięcie może funkcjonować jako pierwszy użytkownik superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji, które integrują technologie opracowane w głównej mierze w Unii.
 5. Rada Zarządzająca może – jeżeli jest to należycie uzasadnione względami bezpieczeństwa – określić w programie prac warunki udziału dostawców w nabywaniu superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji zgodnie z art. 12 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/694 lub postanowić o ograniczeniu udziału dostawców ze względów bezpieczeństwa lub z uwagi na działania bezpośrednio związane ze strategiczną autonomią UE, zgodnie z art. 18 ust. 4 tego rozporządzenia.
 6. Superkomputery przeznaczone na potrzeby sztucznej inteligencji znajdują się w jednostce przyjmującej superkomputer EuroHPC zlokalizowanej na terenie Unii.
 7. Bez uszczerbku dla likwidacji Wspólnego Przedsięwzięcia, o której mowa w art. 23 ust. 4 statutu, najwcześniej po upływie czterech lat od zakończenia przez Wspólne Przedsięwzięcie z pomyślnym wynikiem testu odbiorczego superkomputera

przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji zainstalowanego w jednostce przyjmującej, własność superkomputera przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji może decyzją Rady Zarządzającej i zgodnie z umową o przyjęcie zostać przeniesiona na tę jednostkę przyjmującą lub superkomputer może zostać sprzedany innej jednostce bądź wycofany z eksploatacji. W przypadku przeniesienia własności superkomputera przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji jednostka przyjmująca zwraca Wspólnemu Przedsięwzięciu kwotę odpowiadającą wartości końcowej superkomputera, którego własność podlega przeniesieniu. Jeśli nie dokonuje się przeniesienia własności na jednostkę przyjmującą, ale podjęto decyzję o wycofaniu z eksploatacji, stosowne koszty są dzielone równo między Wspólne Przedsięwzięcie a jednostkę przyjmującą. Wspólne Przedsięwzięcie nie ponosi odpowiedzialności za żadne koszty powstałe po przeniesieniu własności superkomputera przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji lub po jego sprzedaży lub wycofaniu z eksploatacji.”;

8) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wspólne Przedsięwzięcie może ogłosić zaproszenie do wyrażenia zainteresowania w celu modernizacji superkomputerów EuroHPC, których jest właścicielem lub współwłaścicielem, *w celu podniesienia poziomu osiągnięć superkomputera blisko poziomu eksaskalowego lub zwiększenia zdolności superkomputera w zakresie sztucznej inteligencji, lub w celu zwiększenia wydajności operacyjnej superkomputera w jakiegokolwiek inny sposób, w tym za pomocą akceleratorów kwantowych.*”; uchyla się ust. 2;

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Udział procentowy wkładu finansowego Unii w koszty nabycia modernizacji musi być taki sam jak udział procentowy wkładu finansowego Unii na rzecz pierwotnego superkomputera EuroHPC, amortyzowany w oczekiwanym pozostałym okresie eksploatacji pierwotnego superkomputera. Udział procentowy wkładu finansowego Unii w dodatkowe koszty operacyjne związane z modernizacją musi być taki sam jak udział procentowy wkładu finansowego Unii na rzecz pierwotnego superkomputera EuroHPC.”;

9) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się ust. 1b w brzmieniu:

„1b. Superkomputery przeznaczone na potrzeby sztucznej inteligencji i superkomputery EuroHPC zmodernizowane na potrzeby zdolności w zakresie sztucznej inteligencji wykorzystuje się przede wszystkim do opracowywania, testowania, oceny i walidacji wielkoskalowych modeli trenowania sztucznej inteligencji ogólnego przeznaczenia i nowych zastosowań sztucznej inteligencji, a także do dalszego rozwoju rozwiązań w zakresie sztucznej inteligencji w Unii wymagających obliczeń wielkiej skali i wdrażania wielkoskalowych algorytmów sztucznej inteligencji w celu rozwiązywania problemów naukowych.”;

b) dodaje się ust. 2b w brzmieniu:

„2b. Rada Zarządzająca określa specjalne warunki dostępu do superkomputerów przeznaczonych na potrzeby sztucznej inteligencji i superkomputerów EuroHPC zmodernizowanych na potrzeby zdolności w zakresie sztucznej inteligencji zgodnie z art. 17, uwzględniając szczególne potrzeby ekosystemu przedsiębiorstw typu start-up

i badań w dziedzinie sztucznej inteligencji. Obejmuje to specjalny dostęp dla przedsiębiorstw typu start-up. Jedynie wnioski dotyczące opracowania wiarygodnych i etycznych modeli, systemów i zastosowań sztucznej inteligencji, które są zgodne z wartościami UE, kwalifikują się do dostępu.”;

10) art. 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Udział w przynależnym Unii czasie dostępu do każdego superkomputera EuroHPC wysokiej klasy, kwantowego i *superkomputera przeznaczonego na potrzeby sztucznej inteligencji EuroHPC* jest wprost proporcjonalny do wkładu finansowego Unii, o którym mowa w art. 5 ust. 1, w całkowity koszt własności danego superkomputera EuroHPC, a zatem nie może przekraczać 50 % całkowitego czasu dostępu do tego superkomputera.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Rady
Przewodniczący*